



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bořivoje Hájka a soudců Mgr. Radka Kopsy a JUDr. Šárky Hůrkové, Ph.D., ve věci žalobce [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], [redacted], proti žalovanému **Zemědělskému družstvu Rosice u Chrastí**, IC 00124982, se sídlem Rosice, Synčany 34, zastoupenému obecným zmocněncem [redacted], bytem [redacted], o zaplacení 54.007 Kč, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimí ze dne 24.11.2016, č.j. 3 C 216/2015-76, **t a k t o :**

- I. **Rozsudek okresního soudu se potvrzuje .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud napadeným rozsudkem ve výroku I. zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal proti žalovanému zaplacení částky 54 007 Kč se zákonnými úroky z prodlení od 26.11.1992 do 11.5.2015 a ve výroku II. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Okresní soud zamítl žalobu ze dne 16.10.2015, již se žalobce jako oprávněná osoba

s odkazem na § 4 odst.2 zákona č.229/1991 Sb. a § 14 písm. b) zákona č.42/1992 Sb. domáhal zaplacení žalovaného dluhu jako svého vyčísleného majetkového podílu na transformačním projektu družstva schváleného valnou hromadou dne 26.11.1992, a to na základě toho, že jeho [redacted] - [redacted] a [redacted] nabyli do spoluvlastnictví nemovitosti neknihovaným přidělem č. [redacted] ze dne 6.6.1958 a žalobce se v souvislosti s těmito nemovitostmi dne 28.4.1992 k uvedenému transformačnímu projektu družstva přihlásil v souladu s § 9 a § 10 zákona č. 42/1992 Sb. a doložil potřebné doklady, zejména potvrzení Pozemkového úřadu v [redacted] o uplatnění restitučního nároku.

Okresní soud vzal z připojených spisů a provedených listinných důkazů za prokázané a mezi účastníky za nesporné, že mezi účastníky byla na základě žalobcem uplatněného restitučního nároku dle zákona o půdě č. 229/1991 Sb. uzavřena písemná nedatovaná dohoda o vydání nemovitostí – stavby na st.p. č. [redacted] ([redacted]) a pozemků p.č. [redacted] a [redacted] vše v k.ú. [redacted], která byla původně rozhodnutím Pozemkového úřadu v [redacted] č.j. [redacted] ze dne 27.7.1992 schválena s právní mocí ke dni 13.8.1992. Následně však pod č.j. [redacted] bylo dne 15.1.1993 rozhodnuto o nařízení obnovy tohoto řízení, protože vyšlo najevo, že pozemky p.č. [redacted] a [redacted] v k.ú. [redacted] byly historickým majetkem církve. V dalším řízení byl z tohoto důvodu pod č.j. [redacted] ze dne 6.10.1993 návrh na schválení dohody o vydání těchto pozemků zamítnut a rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové č.j. 13 Ca 410/93-10 ze dne 29.3.1994, který nabyl právní moci dne 5.5.1994, bylo rozhodnuto o neschválení shora uvedené dohody mezi účastníky o vydání pozemků p.č. [redacted] a [redacted] v k.ú. [redacted]. Okresní soud zároveň zjistil, že vlastníkem předmětných pozemků, dnes zapsaných na LV č. [redacted] a označených jako p.č. [redacted] a [redacted] v obci [redacted], k.ú. [redacted], je [redacted].

Okresní soud shledal, že dle skutkového vylíčení se žalobce domáhá proti žalovanému vyplacení majetkového podílu dle ustanovení § 13 odst.3 zákona č.42/1992 Sb. o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, podle něhož platí, že pokud se oprávněná osoba nestane účastníkem právnické osoby podle transformačního projektu a není podnikatelem ve smyslu odst.2, může jí být vypořádán majetkový podíl v plné výši po sedmi letech od schválení transformačního projektu, pokud se oprávněná osoba po schválení transformačního projektu nedohodne s družstvem nebo jeho právním nástupcem jinak. Okresní soud uzavřel, že okruh oprávněných osob se ve smyslu tohoto nároku v případě zemědělských družstev stanoví dle § 4 a dle § 14 citovaného zákona, když žalobce by splňoval podmínky oprávněné osoby, pokud by mu bylo přiznáno vlastnické právo k nemovitostem, ohledně nichž uplatnil své restituční nároky. Okresní soud však uvedl, že k takovému přiznání vlastnictví ve prospěch žalobce nedošlo, neboť původní dohoda mezi účastníky o vydání předmětných nemovitostí nebyla schválena a vlastníkem těchto nemovitostí je dle výpisu z katastru nemovitostí [redacted]. Okresní soud proto dospěl k závěru, že nárok žalobce na vyplacení majetkového podílu nelze přiznat.

Okresní soud zároveň uvedl, že i kdyby žalobce byl osobou oprávněnou ve smyslu shora citovaného zákona, nemohl by mu být žalovaný nárok přiznán pro jeho promlčení, neboť okresní soud shledal jako důvodnou žalovaným vznesenou námitku promlčení s tím, že transformační projekt byl schválen 26.11.1992, sedmiletá lhůta dle § 13 odst.3 citovaného zákona uplynula dne 26.11.1999 a desetiletá promlčecí lhůta dle § 13 odst. 4 tak uplynula dne 26.11.2009.

O náhradě nákladů řízení okresní soud rozhodl na základě toho, že ve věci úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal.

Proti citovanému rozsudku okresního soudu podal včasné odvolání žalobce, který navrhl změnu napadeného rozsudku a přiznání žalovaného transformačního podílu. Žalobce znovu poukázal na rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkové úřadu pro Pardubický kraj, ze dne 29. 4. 2015, podle něhož žalobce není vlastníkem předmětných pozemků, a to z důvodu souběhu nároků, když zdůraznil, že bylo prokázáno, že pozemky původního vlastníka - [REDAKCE], přešly na stát podle pozemkové reformy dle zákona č. 142/1947 Sb. Žalobce dovozoval, že pozemky tak byly ve vlastnictví státu a hospodařil s nimi Státní pozemkový úřad, podle jehož rozhodnutí žalobci jako oprávněné osobě nebylo obnoveno vlastnictví, pozemky byly převedeny na [REDAKCE] a žalobci byly nabídnuty náhradní pozemky. Žalobce z toho uzavřel, že církev od roku 1948 nevlastnila žádné pozemky, ty přešly na stát a k obnovení došlo až 29. 4. 2015. Proto měl žalobce za to, že stále je a bude oprávněnou osobou. Žalobce dále uvedl konkrétní skutečnosti, za nichž k 1. 10. 1948 došlo k převzetí přidělových pozemků a v roce 1953 k jejich násilnému odebrání ze strany družstva a poté v roce 1958 k jejich darování státu v tísni. Žalobce dále uvedl, že uzavřená dohoda mezi účastníky o vydání předmětných pozemků byla následným rozhodnutím Okresního pozemkového úřadu ze dne 6. 10. 1993 zamítnuta a k odvolání žalobce rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové neschválena proto, že na této dohodě údajně nebyl datum, což však žalobce popřel s tím, že datum zde byl, a to v tiskací podobě, když měl za to, že to bylo vyvoláno úmyslně. Žalobce trval na tom, že každý, kdo získal pozemky přidělovou listinou a na pozemcích pracoval, nabyt k nim vlastnictví, jeho [REDAKCE] byly pozemky řádně přiděleny, žalovaný je užíval od r. 1953 do současnosti a nemusí za to nic platit, což žalobce považuje za nespravedlivé, a proto má za to, že jeho nárok na vypočtený transformační podíl trvá a je důvodný.

Žalovaný v odvolacím řízení navrhl potvrzení napadeného rozsudku jako zcela věcně správného, neboť žalobce se nestal vlastníkem předmětných pozemků, z nichž byl původně vypočten transformační podíl.

Krajský soud přezkoumal v mezích podaného odvolání napadený rozsudek a řízení jemu přecházející podle § 212 a § 212a o.s.ř., když přihlížel i k důvodům, které nebyly v odvolání uplatněny a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Krajský soud shledal, že okresní soud skutkový stav věci, který není mezi účastníky sporný, zcela správně a úplně právně posoudil dle správně použité právní úpravy, na jejímž základě dovedl také správné právní závěry.

K odvolacím námitkám žalobce krajský soud dodává, že z obsahu shodných vyjádření účastníků je zřejmé a žalovaný v tomto soudním řízení potvrdil, že se žalobcem na základě jeho řádně uplatněného restitučního nároku uzavřel dne 8.6.1992 písemně nedatovanou dohodu o vydání předmětných pozemků (dříve označených p.č. [REDAKCE] a [REDAKCE] a nyní označených jako p.č. [REDAKCE] a [REDAKCE], vždy v k.ú. [REDAKCE]). Bylo nesporné, že však ke schválení této dohody v souladu se zákonem o půdě č. 229/1991 Sb. nedošlo, a to na základě pravomocného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29.3.1994, č.j. 13 Ca 410/93-10, jak sám žalobce potvrdil. Žalobce ani nesporel, že restituční řízení

ohledně předmětných pozemků bylo přerušeno (rozhodnutím Okresního úřadu [redacted] pozemkového úřadu, ze dne 22.1.1997, č.22/97), když sám také správně uvedl, že k tomu došlo z důvodu nedořešeného legislativního procesu tzv. církevních restitucí a s očekáváním vydání zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Žalobce rovněž potvrdil, že z tohoto důvodu se dle rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Pardubický kraj sp.zn. [redacted], č.j. [redacted] ze dne 29.4.2015, nestal vlastníkem předmětných pozemků, když sám rovněž uvedl, že se tak stalo pro překážku stanovenou v § 12 zákona o půdě, tj. pro tzv. souběh restitučního nároku žalobce a nároku na vydání církevního majetku. Žalobce také jak v řízení před okresním soudem, tak v odvolacím potvrdil, že mu byly převedeny náhradní zemědělské pozemky, a to ve smyslu § 11a) zákona č.229/1991 Sb. a zákona č. 503/2012 Sb., když uvedl, že se tak stalo na základě jeho žádosti ze dne 1.7.2015 bezúplatnou smlouvou o převodu pozemků č. [redacted] ze dne 13.8.2015. Je rovněž nepochybné a mezi účastníky nesporné, že předmětné pozemky se staly majetkem církve, když jsou dle katastru nemovitostí zapsány ve vlastnictví [redacted].

Na základě uvedených skutečností je proto správný závěr okresního soudu, že žalobci nevzniklo právo na vyplacení žalované částky dle § 13 zákona č. 42/1992 Sb. Nutným předpokladem pro vznik práva na vypořádání majetkového podílu je, aby se žalobce jako oprávněná osoba stal vlastníkem předmětných pozemků. Pouhý statut žalobce jako oprávněné osoby (dle § 4 zákona o půdě č. 229/1991 Sb.) k tomu nepostačuje, když právě v daném konkrétním případě k vydání předmětných pozemků žalobci nedošlo a žalobce se jejich vlastníkem - i přes své postavení oprávněné osoby v daném restitučním řízení - nestal (k obnovení jeho vlastnictví restitucí nedošlo), a to proto, že tomu bránila zákonem stanovená překážka nejprve v podobě § 29 zákona o půdě ve znění účinném do 31.12.2012, podle něhož tzv. historický majetek církvi nebylo možné převádět do vlastnictví jiným osobám do přijetí zákonů o tomto majetku, a následně - po přijetí takto očekávaného zákona pod č. 428/2012 Sb., obnovení vlastnického práva žalobce zabránil § 12 zákona o půdě, podle něhož došlo k tzv. souběhu nároků, při němž zákonná úprava dala výslovně přednost tzv. církevním restitucím. Proto došlo k tomu, že se vlastníkem předmětných pozemků stalo [redacted] a žalobci namísto vlastnictví k těmto pozemkům vzniklo právo na vydání pozemků náhradních.

Protože tak na straně žalobce nedošlo k nabytí vlastnictví k předmětným pozemkům, nedošlo ke splnění zákonného předpokladu pro vyplacení žalované částky jako jeho majetkového podílu, z něhož také vycházel původně valnou hromadou žalovaného dne 26.11.1992 schválený transformační projekt družstva, když v této době bylo rozhodnuto o schválení dohody účastníků o vydání předmětných pozemků žalobci, ale v následném obnoveném řízení došlo ke změně tohoto rozhodnutí tak, že dohoda o vydání schválena nebyla. Pro úplnost krajský soud dodává, že těmito pravomocnými rozhodnutími příslušných orgánů v rámci restitučního řízení je zcela vázán a není oprávněn je jakkoliv přezkoumávat či měnit. K odvolací námitce žalobce také doplňuje, že z citovaných rozhodnutí je zřejmé, že důvodem uvedeného postupu byla výhradně skutečnost, že předmětné pozemky byly tzv. historickým církevním majetkem, když skutečnost, že písemně uzavřená dohoda účastníků o vydání nebyla datována, neměla pro citovaná rozhodnutí, ani pro průběh a výsledek restitučního řízení žádný význam.

Protože dle citované právní úpravy a uvedených právních závěrů jsou i veškeré další odvolací námitky žalobce zcela nedůvodné, krajský soud napadené rozhodnutí jako věcně správné potvrdil dle § 219 o.s.ř., a to včetně správného závislého rozhodnutí o nákladech řízení.

Ve výroku II. krajský soud rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení dle § 224 o.s.ř ve spojení s § 142 odst.1 o.s.ř.. Protože žalovaný, který byl v řízení před odvolacím soudem plně úspěšný, se práva na náhradu nákladů tohoto řízení vzdal, rozhodl krajský soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Za podmínek uvedených v ust. § 237 a § 238 o.s.ř. lze proti tomuto rozsudku podat dovolání do 2 měsíců ode dne doručení jeho písemného vyhotovení. Dovolání se podává u Okresního soudu v Chrudimi. O přípustnosti dovolání a o dovolání samém rozhoduje Nejvyšší soud v Brně.

V Pardubicích dne 16.května 2017

JUDr. Bořivoj Hájek v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

